

7

Αποκάλυψη 7:1 “Και ύστερα απ’ αυτά είδα τέσσερις αγγέλους να στέκονται επάνω στις τέσσερις γωνίες της γης, που κρατούσαν τους τέσσερις ανέμους της γης, για να μην πνέει ο άνεμος επάνω στη γη ούτε επάνω στη θάλασσα ούτε επάνω σε κάθε δέντρο.

2 Και είδα έναν άλλον άγγελο που ανέβηκε από την ανατολή του ήλιου, έχοντας τη σφραγίδα του ζωντανού Θεού· και έκραξε με δυνατή φωνή προς τους τέσσερις αγγέλους, στους οποίους δόθηκε να βλάψουν τη γη και τη θάλασσα,

3 λέγοντας: Μη βλάψετε τη γη ούτε τη θάλασσα ούτε τα δέντρα μέχρις ότου σφραγίσουμε τους δούλους του Θεού μας επάνω στα μέτωπά τους.

4 Και άκουσα τον αριθμό των σφραγισμένων· 144.000 ήσαν σφραγισμένοι από κάθε φυλή των γιων Ισραήλ·

5 από τη φυλή του Ιούδα 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή του Ρουβήν 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή του Γαδ 12.000 σφραγισμένοι·

6 από τη φυλή του Ασήρ 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή του Νεφθαλείμ 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή του Μανασσή 12.000 σφραγισμένοι·

7 από τη φυλή του Συμεών 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή του Λευί 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή του Ισάχαρ 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή του Ζαβουλών 12.000 σφραγισμένοι·

8 Από τη φυλή του Ιωσήφ 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή του Βενιαμίν 12.000 σφραγισμένοι.

9 Ύστερα απ’ αυτά, είδα, και να, ένα μεγάλο πλήθος, το οποίο κανένας δεν μπορούσε να απαριθμήσει, από κάθε έθνος, και φυλές και λαούς και γλώσσες, οι οποίοι στέκονταν μπροστά στον θρόνο και μπροστά στο Αρνίο, ντυμένοι με λευκές στολές και έχοντας στα χέρια τους φοίνικες·

10 και κρίζοντας με δυνατή φωνή, έλεγαν: Η σωτηρία είναι του Θεού μας, που κάθεται επάνω στον θρόνο, και του Αρνίου.

11 Και όλοι οι άγγελοι στέκονταν ολόγυρα από τον θρόνο και τους πρεσβύτερους και τα τέσσερα ζώα, και έπεσαν μπρούμυτα μπροστά στον θρόνο, και προσκύνησαν τον Θεό,

12 λέγοντας: Αμήν· η ευλογία και η δόξα και η σοφία και η ευχαριστία και η τιμή και η δύναμη και η ισχύς ανήκουν στον Θεό μας στους αιώνες των αιώνων. Αμήν.

13 Και ένας από τους πρεσβύτερους αποκρίθηκε, λέγοντας σε μένα: Αυτοί οι ντυμένοι με τις λευκές στολές, ποιοι είναι, και από που ήρθαν;

14 Και του είπα: Κύριε, εσύ ξέρεις. Και μου είπε: Αυτοί είναι εκείνοι που έρχονται από τη μεγάλη θλίψη· και έπλυναν τις στολές τους, και τις λεύκαναν στο αίμα του Αρνίου.

15 Γι’ αυτό είναι μπροστά στον θρόνο του Θεού, και τον λατρεύουν ημέρα και νύχτα μέσα στον ναό του· κι εκείνος που κάθεται επάνω στον θρόνο θα κατασκηνώσει επάνω τους,

16 Δεν θα πεινάσουν πλέον ούτε θα διψάσουν πλέον ούτε θα πέσει επάνω τους ο ήλιος ούτε κανένα κύμα·

17 επειδή, το Αρνίο, που είναι ανάμεσα στον θρόνο, θα τους ποιμάνει, και θα τους οδηγήσει σε ζωντανές πηγές νερών· και ο Θεός θα εξαλείψει κάθε δάκρυ από τα μάτια τους.

7:1 ΟΙ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΑΝΕΜΟΙ

“Και ύστερα απ’ αυτά είδα τέσσερις αγγέλους να στέκονται επάνω στις τέσσερις γωνίες της γης, που κρατούσαν τους τέσσερις ανέμους της γης, για να μην πνέει ο άνεμος επάνω στη γη ούτε επάνω στη θάλασσα ούτε επάνω σε κάθε δέντρο” Αποκάλυψη 7:1. Το έβδομο κεφάλαιο αποτελεί συνέχεια του τελευταίου μέρους του έκτου κεφαλαίου και περιγράφει τη διερευνητική κρίση των πιστών που θα ζουν ακριβώς πριν τη Δευτέρα Παρουσία του Χριστού. Στην Αποκάλυψη 6:12-17 παρουσιάζονται εκείνοι που δεν γνωρίζουν τον Ιησού, που ζητούν από τις πέτρες να πέσουν επάνω τους και να τους κρύψουν από το πρόσωπο του Αρνίου και θέτουν ένα σημαντικό ερώτημα: “*Ήρθε η μεγάλη ημέρα της οργής Του· και ποιος μπορεί να σταθεί;*” Ως απάντηση αυτής της ερώτησης, παρουσιάζονται δυο ομάδες πιστών στο έβδομο κεφάλαιο: Οι 144.000 (Αποκάλυψη 7:4) και το μεγάλο πλήθος (Αποκάλυψη 7:9). Αυτές οι δύο ομάδες αποτελούνται από ανθρώπους που θα ζουν και θα σωθούν (‘θα μπορέσουν να σταθούν’) την ημέρα της επιστροφής του Κυρίου.

Ποιες θα είναι οι συνέπειες της “μεγάλης ημέρας της οργής”; Ο Ιωάννης είδε πρώτα **“τέσσερις αγγέλους να στέκονται επάνω στις τέσσερις γωνίες της γης, που κρατούσαν τους τέσσερις ανέμους της γης”**. Οι λέξεις που χρησιμοποιούνται σε αυτό το εδάφιο συναντώνται και σε άλλα εδάφια της Αποκάλυψης, του Δανιήλ και σε άλλες προφητείες. Για παράδειγμα, στην Αποκάλυψη 20:7,8 διαβάζουμε ότι “όταν συμπληρωθούν τα 1000 χρόνια, ο σατανάς θα λυθεί από τη φυλακή του και θα βγει, για να πλανήσει τα έθνη που βρίσκονται στις τέσσερις γωνίες της γης”. Σε αυτό το εδάφιο οι τέσσερις γωνίες της γης συνδέονται με την απελευθέρωση του Σατανά από “τη φυλακή του” που του δίνει τη δυνατότητα να “πλανήσει τα έθνη”, για να επιτεθούν “στους αγίους και στην αγαπημένη πόλη” (Αποκάλυψη 20:9). Στο Δανιήλ 7:2 ο προφήτης βλέπει “τους τέσσερις ανέμους του ουρανού (που) όρμησαν μαζί επάνω στη μεγάλη θάλασσα. Και από τη θάλασσα ανέβηκαν τέσσερα μεγάλα θηρία”. Τα θηρία συμβολίζουν τέσσερις αυτοκρατορίες, τη Βαβυλώνα, την Περσία, την Ελλάδα και τη Ρώμη, που επιτέθηκαν και υποδούλωσαν το λαό του Θεού. Οι τέσσερις άνεμοι συμβολίζουν τις διαμάχες, τις ταραχές και τους πολέμους που έδωσαν σε αυτές τις αυτοκρατορίες την εξουσία τους. Σε άλλες περικοπές οι τέσσερις άνεμοι συμβολίζουν πολέμους και διαμάχες που είχαν ως συνέπεια το διασκορπισμό του λαού του Θεού σε κάθε γωνιά της γης.¹

Από τα παραπάνω εδάφια συμπεραίνουμε ότι οι τέσσερις άγγελοι αντιπροσωπεύουν τις ουράνιες δυνάμεις που περιορίζουν τον Σατανά από το να εκτελέσει πλήρως τον άγριο πόλεμό του ενάντια στο λαό του Θεού. Όταν αυτές οι ουράνιες δυνάμεις αφήσουν ελεύθερους τους τέσσερις ανέμους, ο Σατανάς θα είναι ελεύθερος να χρησιμοποιήσει τα έθνη του κόσμου για να επιφέρει δεινά, ταραχές και διωγμούς.

7:2,3 Η ΣΦΡΑΓΙΔΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

“Και είδα έναν άλλον άγγελο που ανέβηκε από την ανατολή του ήλιου, έχοντας τη σφραγίδα του ζωντανού Θεού’ και έκραξε με δυνατή φωνή προς τους τέσσερις αγγέλους, στους οποίους δόθηκε να βλάψουν τη γη και τη θάλασσα, λέγοντας: Μη βλάψετε τη γη ούτε τη θάλασσα ούτε τα δέντρα, μέχρις ότου σφραγίσουμε τους δούλους του Θεού μας επάνω στα μέτωπά τους” Αποκάλυψη 7:2,3.

Είναι πιθανό στο πλαίσιο της μεγάλης διαμάχης να δοθεί στον Σατανά ένα περιορισμένο χρονικό διάστημα για να εφαρμόσει τα σχέδιά του χωρίς την κατασταλτική επιρροή του Αγίου Πνεύματος. Αλλά δεν θα “απελευθερωθεί” (δεν θα του επιτραπεί να προκαλέσει οδύνες) μέχρις ότου οι δούλοι του Κυρίου σφραγιστούν **“επάνω στα μέτωπά τους”**.

Ο όρος “σφραγίδα” στην Αγία Γραφή συνήθως αναφέρεται σε έγγραφο, όπως π.χ. στο βιβλίο του πέμπτου κεφαλαίου που ήταν σφραγισμένο με επτά σφραγίδες. Μια σφραγίδα έχει τρεις βασικούς σκοπούς. Πρώτον, αποδεικνύει την εγκυρότητα του κειμένου του εγγράφου.² Δεύτερον, εμποδίζει την ανάγνωση του εγγράφου από κάποιον που δεν έχει τη δικαιοδοσία να το διαβάσει.³ Τρίτον, διασφαλίζει την αποφυγή οποιασδήποτε προσπάθειας δολιοφθοράς.⁴ Ο Ιωάννης **“άκουσε τον αριθμό των σφραγισμένων’ 144.000”**. Η σφραγίδα του Θεού στους 144.000 είναι σαν τις σφραγίδες των εγγράφων: Αποδεικνύει την εγκυρότητα των αγίων, τους προστατεύει στη διάρκεια της μεγάλης θλίψης και εξασφαλίζει τη θέση τους στην ουράνια Βασιλεία. Το σφράγισμα και η διακονία των 144.000 αποτελούν το κεντρικό θέμα των επόμενων 8 κεφαλαίων, έτσι είναι απαραίτητο να μελετήσουμε εκτενέστερα τους τρεις σκοπούς του σφραγίσματος των 144.000.

Η σφραγίδα του Θεού αποδεικνύει την εγκυρότητα των αγίων. “Οι δούλοι του Θεού” σφραγίζονται στα μέτωπά τους. Προφανώς δεν πρόκειται για κάποιο ορατό σημάδι αλλά ουσιαστικά πρόκειται για το έργο του Θεού στο μυαλό και στην καρδιά τους. Στην αντίστοιχη περικοπή της Αποκάλυψης 14:1-5 αντί για σφραγίδα αναφέρεται ότι οι 144.000 έχουν “το όνομα του Πατέρα γραμμένο επάνω στα μέτωπά τους” (Αποκάλυψη 14:1).⁵ Το όνομα του Πατέρα αναφέρεται στον χαρακτήρα Του.⁶ Αυτός ο δίκαιος και άγιος

¹ Ιεζεκιήλ 5:10,12, Ζαχαρίας 2:6, Ιερεμίας 49:32-36, Ματθαίον 24:31

² Βλ. Α’ Βασιλέων 21:8, Ιερεμίας 32:9-14

³ “Ποιος είναι άξιος να ανοίξει το βιβλίο και να λύσει τις σφραγίδες του;” Αποκάλυψη 5:2. βλ. επίσης Δανιήλ 12:9.

⁴ “Ο βασιλιάς τη σφράγισε με την ίδια του τη σφραγίδα... για να μην αλλοιωθεί τίποτε για τον Δανιήλ” Δανιήλ 6:17, βλ. επίσης Εσθήρ 8:8.

⁵ Βλ. επίσης Αποκάλυψη 3:12 και 22:4.

χαρακτήρας αποδίδεται (είναι δικός τους) και μεταδίδεται (γίνεται πραγματικότητα στη ζωή τους) στα παιδιά Του. Αυτό ακριβώς σημαίνει να έχει κάποιος το όνομα Του γραμμένο στο μέτωπό του.⁷

Ο Χριστός μέσω της θυσίας Του μας ελευθερώνει από την καταδίκη του νόμου (λογιζόμαστε δίκαιοι). Στη συνέχεια στέλνει το Άγιο Πνεύμα για να γράψει (να σφραγίσει) το νόμο Του στη διάνοια και στην καρδιά μας μεταμορφώνοντας τη ζωή μας και κάνοντας μας νέα κτίσματα: “Σφραγιστήκατε με το Άγιο Πνεύμα της υπόσχεσης... Μη λυπείτε το Πνεύμα το Άγιο του Θεού, με το οποίο σφραγιστήκατε για την ημέρα της απολύτρωσης. Κάθε πικρία και θυμός και οργή και κραυγή και βλασφημία ας αφαιρεθεί από σας με κάθε κακία· γίνεστε δε, ο ένας στον άλλον, χρήσιμοι, εύσπλαχνοι, συγχωρώντας ο ένας τον άλλον, όπως και ο Θεός συγχώρησε εσάς διαμέσου του Χριστού. Γίνεστε, λοιπόν, μιμητές του Θεού” (Εφεσίους 1:13, 4:25-5:1).

Όταν γινόμαστε “μιμητές του Θεού” δεν σημαίνει ότι προσπαθούμε να γίνουμε καλοί. Όσες προσπάθειες και αν κάνουμε δεν μπορούμε να αφαιρέσουμε την πικρία και τον θυμό και κάθε κακή συνήθεια. Η μόνη προσπάθεια που μπορεί να μεταμορφώσει τη ζωή μας, είναι η προσπάθεια να πληρωθούμε με Άγιο Πνεύμα, επειδή μόνο Αυτό μπορεί να δημιουργήσει μια άγια καρδιά και μια άγια διάνοια. Από εκείνη τη στιγμή το Άγιο Πνεύμα εργάζεται με ένα θεραπευτικό τρόπο στη ζωή μας και μας οδηγεί σε μετάνοια: μας θεραπεύει από τις πληγές που έχει καταφέρει ο εχθρός εναντίον μας και μας οδηγεί να μετανοήσουμε για τις άκαρπες και καταστροφικές προσπάθειές μας να καλύψουμε αυτές τις πληγές και να ανακουφίσουμε τον πόνο μας.

Η φράση “Αγιασμός στον Κύριο” ήταν γραμμένη στο μέτωπο των ιερέων του επίγειου αγιαστηρίου (Εξοδος 28:36-38). Παρομοίως, το όνομα του Θεού - ο άγιος χαρακτήρας Του - είναι γραμμένο στο μέτωπο των 144.000. Ο άγιος χαρακτήρας τους, αποδεικνύει την εγκυρότητα τους σε όλο το σύμπαν.

Η ΣΦΡΑΓΙΔΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕΙ ΚΑΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΕΙ ΤΟΥΣ 144.000

Η σφραγίδα του Θεού προστατεύει το λαό Του. Ακριβώς όπως σημαντικά έγγραφα προστατεύονταν με μία σφραγίδα, έτσι και η σφραγίδα του Θεού προστατεύει τους πιστούς. Οι ακόλουθοι του Θεού ανέκαθεν σφραγίζονταν, σε κάθε εποχή (Εφεσίους 1:13), αλλά η πίεση του χρόνου που χαρακτηρίζει την περίοδο ακριβώς πριν τη Δευτέρα Παρουσία απαιτεί ένα ιδιαίτερο σφράγισμα που περιγράφεται με τη φράση **“σφραγισμένοι... επάνω στα μέτωπα τους”**. Ένα ιδιαίτερο, προστατευτικό σημάδι δεν είναι κάτι που συναντάμε πρώτη φορά. Όταν ο Θεός απελευθέρωσε το λαό Ισραήλ από την υποδούλωση των Αιγυπτίων και λίγο πριν τη δέκατη πληγή, τους έδωσε την εντολή να βάλουν ένα σημάδι στους παραστάτες των θυρών τους με το αίμα από το αρνί που θα έσφαζαν. Αυτό το σημάδι τους προστάτεψε από την τελευταία πληγή, τη θανάτωση των πρωτότοκων παιδιών.

Την περίοδο της τελικής κρίσης ο λαός του Θεού θα ξαναχρειαστεί προστασία. Στις ακρίδες της πέμπτης σάλπιγγας δίνεται η εντολή “να μη βλάψουν το χορτάρι της γης ούτε κανένα χλωρό είδος ούτε κανένα δέντρο· παρά μονάχα τους ανθρώπους, που δεν έχουν τη σφραγίδα του Θεού επάνω στα μέτωπά τους” (Αποκάλυψη 9:4). Στα κεφάλαια 8 και 9 θα δούμε ότι αυτή η σφραγίδα θα τους προστατεύσει από τις απόπειρες του Σατανά να τους καταστρέψει με πόλεμο. Θα προστατευτούν επίσης από την οργή του Θεού, σε αντίθεση με όσους λάβουν το χάραγμα του θηρίου (Αποκάλυψη 14:9-12).

Η προστατευτική σφραγίδα μας φέρνει στο νου το ένατο κεφάλαιο του Ιεζεκιήλ όπου οι απεσταλμένοι για καταστροφή συγκρατούνται, καθώς τα παιδιά του Θεού σφραγίζονται. Ο προφήτης ακούει την εντολή: “Ας πλησιάσουν οι ταγμένοι ενάντια στην πόλη, κάθε ένας έχοντας το όπλο του της εξολόθρευσης στο χέρι του” (Ιεζεκιήλ 9:1). Είδε έξι άνδρες (προφανώς αγγέλους) “έχοντας στο χέρι του(ς)

---

⁶ Ο Θεός είπε στον Μωυσή: “Θα κηρύξω το όνομα του Κυρίου μπροστά σου”. Όταν ο Θεός κήρυξε το όνομά Του, γνωστοποίησε τον χαρακτήρα Του: “Ο Κύριος, ο Κύριος ο Θεός είναι οικτίρμων και ελεήμων, μακρόθυμος, και πολυέλεος, και αληθινός, ο οποίος φυλάττει έλεος σε χιλιάδες, συγχωρεί ανομία και παράβαση και αμαρτία, και καθόλου δεν αθώνει τον ένοχο” (Εξοδος 33:18-34:7).

⁷ Προσέξτε τον ξεκάθαρο παραλληλισμό της Αποκάλυψης 22:4 και της Α΄ Ιωάννου 3:2 “Και θα δουν το πρόσωπό του, και το όνομα του θα είναι επάνω στα μέτωπά τους.” “Γνωρίζουμε, όμως, ότι, όταν φανερωθεί, θα είμαστε όμοιοι μ’ αυτόν, επειδή θα τον δούμε καθώς είναι.” Όταν Τον δούμε όπως είναι, θα μπορέσει να μας δώσει το όνομά Του, το χαρακτήρα Του και θα γίνουμε σαν Εκείνον. Αυτό είναι ξεκάθαρο στο Αποκάλυψη 14:1-5, όπου περιγράφεται ο άγιος χαρακτήρας των 144.000.

όπλο κατασυντριμμού” και ανάμεσά τους βρισκόταν “ένας άνθρωπος ντυμένος λινά, με καλαμάρι γραμματέα στην οσφύ του” (Ιεζεκιήλ 9:2). Του είπαν: “Πέρασε μέσα από την πόλη... και κάνε ένα σημάδι επάνω στα μέτωπα των ανδρών, αυτών που στενάζουν και βοούν για όλα τα βδελύγματα που γίνονται ανάμεσά της” (Ιεζεκιήλ 9:4). Στους αγγέλους με τα όπλα δόθηκε η εντολή: “Περάστε πίσω απ’ αυτόν μέσα από την πόλη, και πατάξτε το μάτι σας ας μη λυπηθεί, και μην ελεήσετε... όμως, επάνω στον οποίο είναι το σημάδι, μη πλησιάσετε” (Ιεζεκιήλ 9:5,6). Κατά τον ίδιο τρόπο οι 144.000 θα προστατευτούν με **“τη σφραγίδα του ζωντανού Θεού... επάνω στα μέτωπα τους”**.

Η σφραγίδα διασφαλίζει τη θέση των παιδιών του Θεού στη Βασιλεία Του. Η διερευνητική κρίση προσφέρει την ευκαιρία στις αναμάρτητες υπάρξεις του σύμπαντος να συμμετέχουν στην κρίση των ατόμων που τελικά θα εισέλθουν στην αιώνια Βασιλεία του Θεού. Η κρίση των πιστών όλων των αιώνων που έχουν πεθάνει, όπως επίσης όσων θα ζουν στην επιστροφή του Χριστού, γίνεται στη διάρκεια της διερευνητικής κρίσης, όταν “το κριτήριο κάθισε, και τα βιβλία ανοίχτηκαν” (Δανιήλ 7:10). Ο Ιησούς δηλώνει: “Ερχομαι γρήγορα και ο μισθός μου είναι μαζί μου, για να αποδώσω σε κάθε έναν όπως θα είναι το έργο του” (Αποκάλυψη 22:12, βλ. επίσης Ησαΐας 40:10, 62:11). Όταν έρθει ο Χριστός, οι πιστοί “θα αρπαχτούν... σε συνάντηση του Κυρίου στον αέρα” (Α’ Θεσσαλονικείς 4:17), ενώ οι ασεβείς “θα τιμωρηθούν με αιώνιο όλεθρο... όταν έρθει” (Β’ Θεσσαλονικείς 1:9,10).

Αυτά τα εδάφια δείχνουν ότι μέχρι να επιστρέψει ο Χριστός θα έχει ξεκαθαριστεί ποιοι θα είναι μαζί Του. Αυτό σημαίνει ότι όσοι έχουν σφραγιστεί θα είναι εγγυημένα πολίτες της Βασιλείας του Θεού ενώ βρίσκονται ακόμα στη γη και βιώνουν τις ταραχές που θα επικρατούν τον καιρό της μεγάλης θλίψης. Φαίνεται ότι στο πλαίσιο της μεγάλης διαμάχης ο Ιησούς θα παρουσιάσει τους 144.000 στο σύμπαν και θα τους σφραγίσει, διασφαλίζοντας ότι θα παραμείνουν πιστοί μέχρι τέλους. Παρόμοια περίπτωση είναι αυτή του Ιώβ. Ο Σατανάς ισχυρίστηκε ότι η πίστη του Ιώβ βασιζόταν στον μεγάλο πλούτο του, αλλά ο Θεός παρουσίασε τον Ιώβ ως κάποιον που ήταν και που θα παρέμενε πιστός, ακόμα και όταν ο Σατανάς απαίτησε και πήρε την άδεια να τον δοκιμάσει στον ανώτατο βαθμό (βλ. Παράρτημα 8).

Η ΣΦΡΑΓΙΔΑ, Ο ΝΟΜΟΣ ΚΑΙ Η ΟΨΙΜΗ ΒΡΟΧΗ

Η σφραγίδα του Θεού σχετίζεται άμεσα με το νόμο Του, “Σφράγισε τον νόμο ανάμεσα στους μαθητές μου” (Ησαΐας 8:16). Ο άγιος χαρακτήρας του Θεού εκφράζεται μέσα στο νόμο Του.⁸ Η ουσία του νόμου δεν είναι ένας κατάλογος από ΜΗ και ΠΡΕΠΕΙ, αλλά συνοψίζεται σε δύο εντολές: “Θα αγαπάς τον Κύριο τον Θεό σου με όλη την καρδιά σου και με όλη την ψυχή σου, και με όλη τη δύναμή σου και με όλη τη διάνοιά σου και τον πλησίον σου σαν τον εαυτό σου” (Λουκάν 10:27, βλ. επίσης Ματθαίον 22:36-40). Συνεπώς, ο νόμος αντανakλά το χαρακτήρα του Θεού και χαράζεται στη διάνοια και στην καρδιά όσων εισέρχονται σε μια νέα εμπειρία μαζί Του, μια νέα διαθήκη: “Θα πραγματοποιήσω μια νέα διαθήκη... θα δώσω τους νόμους μου στη διάνοιά τους, και θα τους γράψω επάνω στην καρδιά τους, και θα είμαι σ’ αυτούς Θεός, κι αυτοί θα είναι σε μένα λαός” (Εβραίους 8:8-10).

Στην Αποκάλυψη 14 όπου γίνεται αναφορά στους 144.000 και τη διακονία τους, καθίσταται σαφές ότι έχουν το νόμο του Θεού χαραγμένο μέσα τους: “Εδώ είναι η υπομονή των αγίων, εδώ είναι εκείνοι που φυλάττουν τις εντολές του Θεού και την πίστη του Ιησού” (Αποκάλυψη 14:12). Σε αυτό το εδάφιο είναι σαφές ότι η τήρηση των εντολών του Θεού έχει άμεση σχέση με “την πίστη του Ιησού”. Η δικαίωση μέσω της πίστης δεν συνεπάγεται μόνο τη σωτηρία μας, αλλά και μια νέα ζωή αγάπης και υπακοής στο θέλημα του Θεού.

Το αντίστοιχο εδάφιο στην Αποκάλυψη 12:17 τονίζει ότι το Άγιο Πνεύμα, που λαμβάνουν μέσω “της πίστης του Ιησού”, δίνει τη δυνατότητα στους 144.000 να τηρούν τις εντολές.⁹ Η σημασία του

⁸ Ο νόμος συνοψίζει το χαρακτήρα του Θεού και τον χαρακτήρα που θέλει να έχουν τα παιδιά Του. Οι απαγορευτικές εντολές (“Μη φονεύσεις” κτλ. Έξοδος 20:1-17) αποκαλύπτουν ότι η αμαρτία δεν έχει κανένα μέρος στον χαρακτήρα Του. Το θετικό μήνυμα της σύννοψης του νόμου (“Θα αγαπάς τον Κύριο τον Θεό... και τον πλησίον” Ματθαίον 22:37-40) δείχνει ότι η αυτοθυσιαστική αγάπη Του αγκαλιάζει όλη τη δημιουργία με σκοπό να τους βοηθήσει και να τους σώσει.

⁹ Ο σφραγισμένος λαός του Θεού αποκαλείται: “υπόλοιποι από το σπέρμα της, που τηρούν τις εντολές του Θεού και έχουν τη μαρτυρία του Ιησού Χριστού” (Αποκάλυψη 12:17). Η “μαρτυρία του Ιησού” ορίζεται στην Αποκάλυψη 19:10 ως “το πνεύμα της προφητείας”. Το να έχουμε “το πνεύμα της προφητείας” (το Άγιο Πνεύμα)

σφραγίσματος είναι ουσιαστικά η πλήρωση των πιστών με το Άγιο Πνεύμα. “Ο Θεός... μας σφράγισε, και μας έδωσε τον αρραβώνα του Πνεύματος μέσα στις καρδιές μας” (Β΄ Κορινθίους 1:22). “Σφραγισθήκατε με το Άγιο Πνεύμα της υπόσχεσης” (Εφεσίους 1:13, 4:30). Οι πιστοί λαμβάνουν το Άγιο Πνεύμα από την ίδρυση της Εκκλησίας (ακόμα και στην εποχή της Παλαιάς Διαθήκης).¹⁰ Αλλά το σφράγισμα των 144.000 θα γίνει με την εκδήλωση του Αγίου Πνεύματος σε τέτοια πληρότητα που παρόμοια της υπήρξε μόνο την Ημέρα της Πεντηκοστής. “Όταν ήρθε η ημέρα της Πεντηκοστής, όλοι ήσαν με ομοψυχία στον ίδιο τόπο. Και ξαφνικά έγινε ήχος από τον ουρανό, σαν άνεμος που ερχόταν με βία, και γέμισε ολόκληρο το σπίτι όπου ήσαν καθισμένοι. Και φάνηκαν σ’ αυτούς γλώσσες σαν φωτιά να διαμοιράζονται, και κάθισε σε κάθε έναν απ’ αυτούς ξεχωριστά. Και πληρώθηκαν όλοι από Άγιο Πνεύμα, και άρχισαν να μιλούν ξένες γλώσσες, όπως το Πνεύμα έδινε σ’ αυτούς να μιλούν” (Πράξεις 2:1-4).

Η εμπειρία της Ημέρας της Πεντηκοστής και η πλήρωση του Αγίου Πνεύματος στους έσχατους καιρούς αποτελούν την εκπλήρωση των προφητειών της Παλαιάς Διαθήκης σχετικά με την πρώιμη και όψιμη βροχή. “Σας έδωσε την πρώιμη βροχή έγκαιρα, και θα βρέξει σε σας βροχή πρώιμη και όψιμη” (Ιωήλ 2:23). Στην Παλαιστίνη η πρώιμη βροχή έπεφτε τον Οκτώβριο και πότιζε τους σπόρους που είχαν φυτευτεί για να βλαστήσουν και να ριζώσουν. Τα μικρά φυτά μεγάλωναν σιγά σιγά παρά τις καταιγίδες και την παγωνιά του χειμώνα, αλλά τον Μάρτιο έπεφτε η όψιμη βροχή, πλημμυρίζοντας τη γη, δίνοντας την απαραίτητη υγρασία για να ωριμάσουν τα φυτά και να ετοιμαστούν για τη συγκομιδή των καρπών. Η πρώιμη βροχή συμβολίζει την πλήρωση των ανθρώπων με Άγιο Πνεύμα την Ημέρα της Πεντηκοστής που εδραιώθηκε η πρώτη αποστολική εκκλησία. Στη διάρκεια του μακρόχρονου “χειμώνα” της χριστιανικής ιστορίας, η Εκκλησία συνεχίζει να αυξάνει και να εξαπλώνεται παρ’ όλες τις καταιγίδες που έχει δεχθεί.

Στον έσχατο καιρό όμως, ο Θεός θα στείλει την “όψιμη βροχή”, έναν μεγάλο χειμαρρο Αγίου Πνεύματος, ο οποίος θα ωριμάσει την Εκκλησία.¹¹ Αυτή η εμπειρία λαμβάνει χώρα όταν ο λαός του Θεού αναζητά το Άγιο Πνεύμα και τη δύναμή Του με την ίδια αποφασιστικότητα, όπως οι μαθητές πριν την Πεντηκοστή. “Θα πάω (λέει ο Θεός), θα επιστρέψω στον τόπο μου, μέχρις ότου γνωρίσουν το έγκλημά τους, και ζητήσουν το πρόσωπό μου· μέσα στη θλίψη τους θα έρθουν σε μένα από τα χαράματα της ημέρας. Έλατε, κι ας επιστρέψουμε στον Κύριο... τότε, θα γνωρίσουμε και θα εξακολουθούμε να γνωρίζουμε τον Κύριο... Και θα έρθει σε μας σαν δυνατή βροχή, σαν βροχή όψιμη και πρώιμη επάνω στη γη” (Ωσηέ 5:15-6:3). Τώρα, στο τέλος του κόσμου, έχει φτάσει η ώρα για τα παιδιά του Θεού να επικαλεστούν τη δύναμή Του ώστε οι 144.000 να σφραγιστούν **“στα μέτωπα”** και να μεταδώσουν στον κόσμο το μήνυμα. “Ζητάτε από τον Κύριο βροχή, κατά τον καιρό της όψιμης βροχής· και ο Κύριος θα κάνει αστραπές, και θα δώσει σ’ αυτούς βροχές δυνατές” (Ζαχαρίας 10:1), “... ανοίξτε την αφημένη γη σας, επειδή, είναι καιρός να εκζητήσετε τον Κύριο, μέχρις ότου έρθει να σταλάξει επάνω σας δικαιοσύνη” (Ωσηέ 10:12).

ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ ΚΑΙ ΣΤΗ ΓΗ

Οι 144.000 σφραγισμένοι είναι τόσο συνδεδεμένοι με τη Βασιλεία του Θεού σαν να βρίσκονται ήδη “στον ουρανό”, ενώ είναι ακόμη στη γη τον καιρό της μεγάλης θλίψης. Αυτή η διττή κατάσταση επισημαίνεται στο λεκτικό που χρησιμοποιείται στο έβδομο κεφαλαίο. **“Και ένας από τους πρεσβύτερους αποκρίθηκε, λέγοντας σε μένα: Αυτοί οι ντυμένοι με τις λευκές στολές, ποιοι είναι, και από που ήρθαν;**

συνδέεται άμεσα με την τήρηση των εντολών. Όταν ο νόμος βρίσκεται ‘έξω’ από το άτομο, σε πέτρινες πλάκες, προσφέρει μόνο καταδίκη στον αμαρτωλό, θυμίζοντάς του το θάνατο που του αξίζει· έχει “τη διακονία του θανάτου... εντυπωμένη σε πέτρες” (Β΄ Κορινθίους 3:7). Αυτό ωστόσο που δεν μπορούσε να κάνει ο νόμος, το έκανε ο Θεός “στέλνοντας τον δικό του Υιό... για να εκπληρωθεί η δικαιοσύνη του νόμου, σε μας, που δεν περπατάμε σύμφωνα με τη σάρκα, αλλά σύμφωνα με το Πνεύμα” (Ρωμαίους 8:3,4).

¹⁰ Δείτε για παράδειγμα Έξοδος 31:3, Αριθμοί 11:25, Κριτές 6:34, Α΄ Σαμουήλ 10:10, 16:13, Β΄ Χρονικών 15:1, 20:14, 24:20, Ψαλμοί 51:11, Ησαΐας 63:11, Δανιήλ 5:11.

¹¹ Στην Εφεσίους 4 ο Παύλος απαριθμεί τα χαρίσματα του Πνεύματος που δίνονται “για την τελειοποίηση των αγίων, για το έργο της διακονίας, για την οικοδομή του σώματος του Χριστού· μέχρις ότου όλοι ανεξάρτητα να φτάσουμε στην ενότητα της πίστης, και της επίγνωσης του Υιού του Θεού, σε τέλειο άνδρα, σε μέτρο ηλικίας του πληρώματος του Χριστού” (Εφεσίους 4:12-14). Η διχόνοια και η διαίρεση που υπάρχει ακόμα στη Χριστιανική Εκκλησία δείχνει ότι αυτή η υπόσχεση δεν έχει προς το παρόν εκπληρωθεί.

Και του είπα: Κύριε, εσύ ξέρεις. Και μου είπε: Αυτοί είναι εκείνοι που έρχονται από τη μεγάλη θλίψη και έπλυναν τις στολές τους και τις λεύκαναν στο αίμα του Αρνίου. Γι' αυτό είναι μπροστά στον θρόνο του Θεού και τον λατρεύουν ημέρα και νύχτα μέσα στον ναό του· κι εκείνος που κάθεται επάνω στον θρόνο θα κατασκηνώσει επάνω τους. Δεν θα πεινάσουν πλέον ούτε θα διψάσουν πλέον, ούτε θα πέσει επάνω τους ο ήλιος ούτε κανένα καύμα” Αποκάλυψη 7:13-16.

Παρουσιάζονται να **“στέκονται μπροστά στον θρόνο και μπροστά στο Αρνίο, ντυμένοι με λευκές στολές”** μαζί με **“όλους τους αγγέλους... και τους πρεσβύτερους και τα τέσσερα ζώα”** (Αποκάλυψη 7:9,11), με άλλα λόγια φαίνεται σαν να βρίσκονται ήδη στον ουρανό. Παραδόξως όμως, βρίσκονται ακόμα στη γη τον καιρό της μεγάλης θλίψης. Όταν ο Ιωάννης συζητά με τον άγγελο και αναρωτιέται ποιοι είναι εκείνοι, ο άγγελος αποκρίνεται: **“Αυτοί είναι εκείνοι που έρχονται από τη μεγάλη θλίψη”** (Αποκάλυψη 7:14). Στο αρχαίο κείμενο λέει: “οι ερχόμενοι εκ της θλίψεως της μεγάλης”. Η χρήση της μετοχής **ερχόμενοι** δείχνει ότι ενώ στέκονται μπροστά στο θρόνο, βρίσκονται στη διαδικασία του ερχομού από τη θλίψη! Επιπλέον, στο εδάφιο Αποκάλυψη 7:15 ο Ιωάννης αναφέρει: **“είναι μπροστά στον θρόνο του Θεού”**, χρησιμοποιώντας ενεστώτα, στο επόμενο εδάφιο όμως λέει: **“Δεν θα πεινάσουν πλέον ούτε θα διψάσουν πλέον ούτε θα πέσει επάνω τους ο ήλιος ούτε κανένα καύμα... και ο Θεός θα εξαλείψει κάθε δάκρυ από τα μάτια τους”** (Αποκάλυψη 7:16,17). Η χρήση του μέλλοντα χρόνου για τα ρήματα δηλώνει ότι τη στιγμή που βρίσκονται μπροστά στο θρόνο, η ανακούφιση τους από την πείνα, τη δίψα και το κάψιμο του ήλιου είναι κάτι που θα συμβεί στο μέλλον, όπως επίσης και η εξαίλιση των δακρύων τους. Ενώ συνεχίζουν να βιώνουν μεγάλες δοκιμασίες στην πίστη τους η σφραγίδα στα μέτωπα τους αποτελεί σημείο για το σύμπαν ότι η παρουσία τους είναι απολύτως εξασφαλισμένη στην ουράνια Βασιλεία, δηλαδή κατ' ουσίαν βρίσκονται ήδη εκεί.

Αυτή η περικοπή επισημαίνει επίσης ότι **“Τον λατρεύουν ημέρα και νύχτα μέσα στον ναό Του”** (Αποκάλυψη 7:15) κάτι που δεν μπορεί να αναφέρεται στη μελλοντική ουράνια Βασιλεία, ούτε στη Νέα Γη. Κατ' αρχήν δεν θα υπάρχει νύχτα στον ουρανό (βλ. Αποκάλυψη 22:5). Επιπλέον, όταν ο Ιωάννης βλέπει το όραμα στον ουρανό λέει: **“ναό δεν είδα μέσα σ' αυτή· επειδή, ναός της είναι ο Κύριος, ο Θεός, ο Παντοκράτορας, και το Αρνίο”** (Αποκάλυψη 21:22). Η διακονία στο ναό θα παύσει με την εξαίλιση της αμαρτίας, συνεπώς η λατρεία **“ημέρα και νύχτα μέσα στον ναό”** αναφέρεται στην επίγεια διακονία των πιστών εργατών του Θεού πριν τη Δευτέρα Παρουσία.¹² Όπως θα δούμε στο κεφάλαιο 14, αυτή η περικοπή περιγράφει τη διακονία των 144.000 την **“ώρας της κρίσης”** (Αποκάλυψη 14:7), όταν καλούν τους αιχμαλώτους στη **“Βαβυλώνα”** λέγοντας **“Βγείτε έξω απ' αυτή, ο λαός μου”** (Αποκάλυψη 18:4). Η τωρινή τους διακονία στη γη αντιπαραβάλλεται με τη μελλοντική τους, όταν **“θα δουν το πρόσωπό Του”** (Αποκάλυψη 22:4) και **“εκείνος που κάθεται επάνω στον θρόνο θα κατασκηνώσει επάνω τους”** (Αποκάλυψη 7:15).

Στο κεφάλαιο 14, που αντικατοπτρίζεται στο κεφάλαιο 7, παρουσιάζονται και πάλι οι 144.000 να βρίσκονται τόσο στον ουρανό όσο και στη γη. Στα εδάφια Αποκάλυψη 14:1-5 βρίσκονται **“επάνω στο βουνό Σιών”**, **“μπροστά στον θρόνο του Θεού”** με **“τα τέσσερα ζώα και τους πρεσβύτερους”**, ψέλνοντας **“μια καινούργια ωδή”**. Αλλά στα εδάφια Αποκάλυψη 14:6-13 βρίσκονται στη γη, κηρύσσοντας **“σ' αυτούς που κατοικούν επάνω στη γη”** (Αποκάλυψη 14:6), με υπομονή υπομένοντας τους διωγμούς του θηρίου (Αποκάλυψη 14:12), φτάνοντας ακόμα και σε μαρτυρικό θάνατο (Αποκάλυψη 14:13).

Πάλι βλέπουμε την ίδια ομάδα στο κεφάλαιο 15, να βρίσκεται στη **“γυάλινη θάλασσα αναμιγμένη με φωτιά να έχει κιθάρες του Θεού· και έψαλλαν την ωδή του Μωυσή”** (Αποκάλυψη 15:2,3)¹³. Στο εδάφιο Αποκάλυψη 15:2 αποκαλούνται **“εκείνοι που νίκησαν ενάντια στο θηρίο”**. Πάλι χρησιμοποιείται η μετοχή ενεστώτα **“τους νικώντας εκ του θηρίου”**, υποδηλώνοντας ότι η νίκη δεν έχει ολοκληρωθεί. Στην επόμενη σκηνή βλέπουμε επτά αγγέλους να βγαίνουν από το ναό για να ξεχύσουν τις επτά τελευταίες πληγές (Αποκάλυψη 15:5,6). Οι σφραγισμένοι άγιοι βρίσκονται πνευματικά στον ουρανό, στη γυάλινη θάλασσα, ενώ συγχρόνως βρίσκονται και στη γη, νικητές απέναντι στο θηρίο και γύρω τους πέφτουν οι πιο φοβερές

¹² Αυτή η άποψη υποστηρίζεται από τη δήλωση του Παύλου στις Πράξεις 26:7, **“για την ελπίδα της υπόσχεσης... Στην οποία ελπίζει να φτάσει το δωδεκάφυλο γένος μας, το οποίο ακατάπαυστα λατρεύει τον Θεό νύχτα και ημέρα.”** Προφανώς ο Παύλος αναφερόταν στην επίγεια υπηρεσία (χρησιμοποιεί το ίδιο ρήμα όπως και η Αποκάλυψη 7:15, ‘λατρεύω’) και όχι μια μελλοντική υπηρεσία στον ουρανό.

¹³ Η ωδή της απελευθέρωσης του Μωυσή βρίσκεται στην Έξοδο 15, όπου ο λαός Ισραήλ γιορτάζει τη νίκη του Θεού κατά των Αιγυπτίων.

πληγές της ανθρώπινης ιστορίας! Αυτή η εκπληκτική εμπειρία είναι μοναδική σε ολόκληρη την ιστορία του ανθρώπινου γένους¹⁴ και θα είναι μια αιώνια ευλογία για όσους τη βιώσουν. Η καινούργια ωδή που ψάλλουν επιβεβαιώνει τη μοναδικότητα της εμπειρίας που βιώνουν: “κανένας δεν μπορούσε να μάθει την ωδή, παρά μονάχα οι 144.000, που ήσαν αγορασμένοι από τη γη” (Αποκάλυψη 14:3).

7:4-8 ΟΙ ΦΥΛΕΣ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ

“Και άκουσα τον αριθμό των σφραγισμένων· 144.000 ήσαν σφραγισμένοι από κάθε φυλή των γιων Ισραήλ· από τη φυλή του Ιούδα 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή του Ρουβήν 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή του Γαδ 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή του Ασήρ 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή του Νεφθαλείμ 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή του Μανασσή 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή του Συμεών 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή του Λευί 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή του Ισάαχαρ 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή του Ζαβουλών 12.000 σφραγισμένοι· Από τη φυλή του Ιωσήφ 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή του Βενιαμίν 12.000 σφραγισμένοι” Αποκάλυψη 7:4-8.

Ποιοι είναι οι 144.000; Μέχρι στιγμής έχουμε δει ότι είναι άνθρωποι που θα ζουν στη Δευτέρα Παρουσία. Είναι σφραγισμένοι, που σημαίνει ότι: 1) Το Άγιο Πνεύμα έχει διαμορφώσει τον χαρακτήρα του Χριστού μέσα τους, κάτι που τους δίνει εγκυρότητα, 2) Έχουν την προστασία του Θεού την περίοδο της μεγάλης θλίψης και 3) Έχουν εξασφαλίσει τη θέση τους στη Βασιλεία του Θεού παρόλο που βρίσκονται ακόμα στη γη.

Το εδάφιο Αποκάλυψη 7:4 αναφέρει ότι οι 144.000 έχουν σφραγιστεί **“από κάθε φυλή των γιων Ισραήλ”** και στη συνέχεια απαριθμούνται οι φυλές. Συγκρίνοντας αυτή την αναφορά με τις απαριθμήσεις των 12 φυλών στην Παλαιά Διαθήκη βρίσκουμε αρκετές διαφορές,¹⁵ υποδηλώνοντας ότι έχει κάποια αλληγορική σημασία. Από τη στιγμή που οι Ισραηλίτες έχασαν το προνόμιο να ονομάζονται ο εκλεκτός λαός του Θεού¹⁶ και οι πραγματικές φυλές έχουν χάσει την ταυτότητά τους, ο λαός Ισραήλ που αναφέρεται εδώ θα πρέπει να συμβολίζει τον πνευματικό Ισραήλ που αναφέρει ο απόστολος Παύλος: “Όλοι από τον Ισραήλ, αυτοί δεν είναι Ισραήλ, ούτε επειδή είναι σπέρμα του Αβραάμ, γι’ αυτό είναι όλοι παιδιά” (Ρωμαίους 9:6,7). “Ιουδαίος δεν είναι αυτός που είναι κατά το φανερό μέρος Ιουδαίος, ούτε περιτομή αυτή που είναι κατά το φανερό μέρος, αυτή που γίνεται στη σάρκα· αλλ’ Ιουδαίος είναι αυτός που είναι κατά το κρυφό μέρος Ιουδαίος, και περιτομή αυτής της καρδιάς, κατά το πνεύμα” (Ρωμαίους 2:28,29). “Όλοι είστε γιοι του Θεού διαμέσου της πίστης στον Ιησού Χριστό. Δεδομένου ότι όσοι βαπτισθήκατε στον Χριστό, ντυθήκατε τον Χριστό. Δεν υπάρχει πλέον Ιουδαίος ούτε Έλληνας... επειδή, όλοι εσείς είστε ένας στον Ιησού Χριστό. Κι αν είστε του Χριστού, άρα είστε σπέρμα του Αβραάμ, και σύμφωνα με την υπόσχεση κληρονόμοι” (Γαλάτες 3:26-29). Αυτές και άλλες περικοπές¹⁷ δείχνουν ότι η

¹⁴ Υπήρξαν κάποιοι όπως ο Ενώχ, που ενώ ήταν στη γη “περπάτησε μαζί με τον Θεό” (Γένεση 5:22-24, Εβραίους 11:5), αλλά οι 144.000 θα έχουν αυτή την εμπειρία την περίοδο της μεγάλης θλίψης.

¹⁵ Χαρακτηριστικές αναφορές στις φυλές του Ισραήλ βρίσκονται στα κεφάλαια Αριθμοί 2 και Ιεζεκιήλ 48. Ο Λευί δεν αναφέρεται σε αυτές τις αναφορές επειδή η φυλή του ήταν υπεύθυνη για τη λειτουργία του αγιαστηρίου και δεν είχε κληρονομιά. Τη θέση του έλαβε η φυλή του Ιωσήφ, όταν διαιρέθηκε στους δυο γιους του, τον Εφραΐμ και τον Μανασσή. Ωστόσο, ο κατάλογος στην Αποκάλυψη 7 περιλαμβάνει τον Λευί, τον Ιωσήφ και έναν από τους γιους του, τον Μανασσή, αλλά όχι τον Εφραΐμ. Ακόμη παραλείπεται ο Δαν που αναφέρεται στην Παλαιά Διαθήκη.

¹⁶ Στο Δανιήλ 9 ορίστηκαν 490 χρόνια περιόδου χάριτος για τον Ισραήλ, αλλά όταν σταύρωσαν τον Ιησού και καταδίωξαν τους οπαδούς Του απέτυχαν να εκπληρώσουν τους όρους που θα τους επέτρεπαν να παραμείνουν ο εκλεκτός λαός του Θεού (βλ. έναν εκτενή σχολιασμό του θέματος στο Παράρτημα 4: *Η μυστική αρπαγή*). Ο Χριστός στην παραβολή των σεβών γεωργών του αμπελώνα δηλώνει ξεκάθαρα ότι “η βασιλεία του Θεού θα αφαιρεθεί από σας, και θα δοθεί σε έθνος που κάνει τους καρπούς της” (Ματθαίον 21:33-43).

¹⁷ Π.χ. ο Ιάκωβος απευθύνει την επιστολή του προς “τις 12 φυλές, που είναι στη διασπορά” (Ιακώβου 1:1), αλλά τίποτε στην επιστολή δεν υποδηλώνει ότι δεν απευθύνεται σε ολόκληρη την Εκκλησία, και τους Ιουδαίους και τους εθνικούς. Ο Παύλος αποκαλεί τους εθνικούς στη Γαλατία: “Ισραήλ του Θεού” (Γαλάτες 6:16). Ο Παύλος ονομάζει τους Ιουδαίους πολίτες: “οι αδελφοί μου, οι συγγενείς μου κατά σάρκα, που είναι Ισραηλίτες” (Ρωμαίους 9:3,4) και σε αυτό το πλαίσιο τους αποκαλεί “Ισραήλ”, δίχως να καθορίζει αν αναφέρεται στον φυσικό ή τον πνευματικό Ισραήλ (π.χ. Ρωμαίους 10:1). Αυτό μας δείχνει ότι ο καθορισμός της κυριολεκτικής ή πνευματικής έννοιας του “Ισραήλ” καθορίζεται από τα συμφραζόμενα. Στην περίπτωση των 144.000, το ευρύτερο πλαίσιο του έβδομου κεφαλαίου ξεκάθαρα υποδηλώνει ότι αναφέρεται στην πνευματική έννοια.

ονομασία “Ισραήλ” στην Καινή Διαθήκη, όταν αποδίδεται στους εκλεκτούς του Θεού, δηλώνει την πνευματική κληρονομιά μέσω της πίστης και όχι την εθνική καταγωγή.¹⁸

Η απαρίθμηση των ονομάτων των φυλών δεν αναφέρεται σε μια κυριολεκτική γενεαλογία, αλλά στα πνευματικά χαρακτηριστικά των 144.000 σφραγισμένων.¹⁹ Τα χαρακτηριστικά των φυλών περιγράφονται στη Γένεση 49, όπου ο Ιακώβ λέει το εξής: “Συγκεντρωθείτε για να σας αναγγείλω τι πρόκειται να συμβεί σε σας, στις έσχατες ημέρες” (Γένεση 49:1). Οι γιοί του Ιακώβ ήταν μια ομάδα με ποικίλα χαρακτηριστικά. Κάποιοι είχαν θετικά χαρακτηριστικά, όπως ο Ιούδας με το βασιλικό σκήπτρο του (Γένεση 49:10) και ο Ιωσήφ σαν “κλαδί καρποφόρο κοντά στην πηγή” (Γένεση 49:22). Ενώ κάποιοι άλλοι είχαν αρνητικά χαρακτηριστικά, όπως ο Ρουβήν που “έβρασε σαν νερό” (Γένεση 49:3,4), ο Συμεών και ο Λευί με τον “επικατάρατο θυμό τους... και οργή τους” (Γένεση 49:5-7), και ο Βενιαμίν που ήταν σαν τον “άρπαγα λύκο” (Γένεση 49:27). Μία επισταμένη μελέτη των χαρακτηριστικών των φυλών του Ισραήλ θα απαιτούσε ένα ολόκληρο κεφάλαιο.

Το θέμα είναι, ότι για τον Θεό κάθε χαρακτήρας μπορεί να γίνει κατάλληλος για μια θέση μεταξύ των 144.000. Μια προσεκτική σύγκριση όμως με τις φυλές που αναφέρονται στη Γένεση 49 δείχνει ότι μια φυλή λείπει: η φυλή του Δαν δεν συμπεριλαμβάνεται στους 144.000 στην Αποκάλυψη 7. Στο τέταρτο κεφάλαιο: *Οι Τέσσερις Φυλές*, είδαμε ότι αυτό συμβαίνει εξαιτίας του χαρακτήρα του: “Ο Δαν θα κρίνει τον λαό του... Ο Δαν θα είναι φίδι επάνω στον δρόμο, ασπίδα στο μονοπάτι, δαγκώνοντας τις φτέρνες του αλόγου, ώστε ο καβαλάρης του θα πέφτει προς τα πίσω” (Γένεση 49:16,17). Η ιστορία της φυλής του Δαν, όπως καταγράφεται στο βιβλίο των Κριτών κεφάλαιο 18, δείχνει ότι ήταν η πρώτη που απομακρύνθηκε από τον Ισραήλ και επιδόθηκε στην ειδωλολατρία. Η περιοχή του Δαν θεωρούνταν το κέντρο της ειδωλολατρίας (Α΄ Βασιλέων 12:29,30, Β΄ Βασιλέων 10:29).

Στον κατάλογο των 144.000 η θέση του Δαν καταλήφθηκε από έναν από τους γιους του Ιωσήφ, τον Μανασσή. Σε αρκετές αναφορές της Παλαιάς Διαθήκης απαριθμούνται και οι δυο γιοι του Ιωσήφ, ο Εφραΐμ και ο Μανασσής, με αποτέλεσμα να υπάρχουν ουσιαστικά 13 φυλές.²⁰ Αν και θα περιμέναμε να συναντήσουμε τον Εφραΐμ στους 144.000 (από τη στιγμή που συμπεριλαμβάνεται ο αδελφός του Μανασσής), αυτός παραλείπεται. Όπως είδαμε στο τέταρτο κεφάλαιο ο Εφραΐμ πρωτοστάτησε στην ειδωλολατρία που είχε τελικά ως αποτέλεσμα τη διασπορά των 10 βόρειων φυλών του Ισραήλ. Στο βιβλίο του Ωσηέ επανειλημμένως επικρίνεται η ειδωλολατρία του Εφραΐμ (π.χ. “Ο Εφραΐμ προσκολλήθηκε στα είδωλα· αφήστε τον” Ωσηέ 4:17).

Φτάνουμε λοιπόν στο συμπέρασμα, ότι ο Θεός μπορεί να χρησιμοποιήσει κάθε τύπο ανθρώπου με διαφορετικά ελαττώματα στο χαρακτήρα για την κρίσιμη αποστολή των 144.000, αλλά δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει εκείνους που δεν Του είναι πλήρως αφοσιωμένοι. Αν και οι 144.000 έχουν ανθρώπινες αδυναμίες και ελαττώματα, είναι πλήρως αφιερωμένοι στον Χριστό. “Αυτοί (οι 144.000) είναι εκείνοι που ακολουθούν το Αρνίο όπου κι αν πάει” (Αποκάλυψη 14:4). Αυτό δεν σημαίνει ότι οι ειδωλολάτρες δεν μπορούν να σωθούν. Σε όλη την ανθρώπινη ιστορία η πλειοψηφία όσων σώθηκαν υπήρξαν ειδωλολάτρες. Οι 144.000 όμως έχουν έναν ιδιαίτερο ρόλο στους έσχατους καιρούς και όσοι έχουν διαπράξει πνευματική πορνεία αποκλείονται από αυτό το σημαντικό έργο.

¹⁸ Αυτό δεν σημαίνει ότι η Καινή Διαθήκη δεν αναγνωρίζει την εθνική καταγωγή του Ισραήλ. Στους Ρωμαίους 9, ο Παύλος εκφράζει τη στενοχώρια του για “τους αδελφούς μου, τους συγγενείς μου κατά σάρκα” που είναι Ισραηλίτες” (Ρωμαίους 9:2-4). Σε αυτή την περικοπή ο Παύλος δείχνει ότι οι Ιουδαίοι είναι αγαπημένοι χάρη “στους πατέρες” (Ρωμαίους 11:28), ώστε μπορούν να σωθούν με τον ίδιο τρόπο όπως όλοι οι άλλοι και δεν έχουν απορριφθεί εντελώς επειδή, ως λαός, απέρριψαν τον Ιησού. Δείχνει επίσης ότι ο Θεός θα εκτελέσει ένα ιδιαίτερο έργο για τη σωτηρία τους και ότι τελικά όσοι δεχτούν το ευαγγέλιο, μαζί με τους εθνικούς, θα αποτελούν το λαό του Θεού που θα κληρονομήσει την αιώνια ζωή - “Κι έτσι ολόκληρος ο Ισραήλ θα σωθεί” (Ρωμαίους 11:26).

¹⁹ Στην Αποκάλυψη 21:12,24,25 βλέπουμε ότι η Νέα Ιερουσαλήμ έχει “12 πυλώνες... κι επάνω γραμμένα ονόματα, που είναι των 12 φυλών των γιων του Ισραήλ... και τα έθνη όσων σώζονται θα περπατούν μέσα... οι πυλώνες της δεν θα κλειστούν... και σ’ αυτή θα φέρνουν τη δόξα και την τιμή των εθνών”. Παρατηρούμε ότι η Νέα Ιερουσαλήμ έχει πυλώνες που είναι καθορισμένοι για τις 12 φυλές του Ισραήλ, όμως όλοι οι σωσμένοι από κάθε έθνος θα μπουν μέσα. Συνεπώς, τα ονόματα είναι συμβολικά και αναφέρονται σε ανθρώπους από κάθε “φυλή” του κόσμου.

²⁰ Για παράδειγμα στους Αριθμούς 2, οι 12 φυλές (συμπεριλαμβανομένων του Εφραΐμ και του Μανασσή στη θέση του Ιωσήφ) στρατοπεδεύουν γύρω από το αγιαστήριο, με τη φυλή Λευί στο κέντρο. Παρομοίως, στο Ιεζεκιήλ 48 υπάρχουν έξι φυλές από κάθε πλευρά του ναού και η 13η, του Λευί, στο κέντρο.

ΤΟ ΣΦΡΑΓΙΣΜΑ ΤΩΝ 144.000

Ο Ιωάννης “είδε έναν άλλον άγγελο που ανέβηκε από την ανατολή του ήλιου, έχοντας τη σφραγίδα του ζωντανού Θεού” να δίνει την εντολή στους αγγέλους που κρατούν τους τέσσερις ανέμους, να περιμένουν μέχρι να ολοκληρωθεί το σφράγισμα των 144.000. Σε αντίθεση με άλλους αγγέλους στην Αποκάλυψη που έρχονται από τον ουρανό για να αναγγείλουν κάτι ή να εκτελέσουν την αποστολή τους, αυτός ο άγγελος ανεβαίνει από την ανατολή του ήλιου.²¹ Ο άγγελος που σφραγίζει δεν εισέρχεται μονομιάς στη σκηνή, αλλά σταδιακά εκτελεί το έργο του όπως ο ήλιος σταδιακά φωτίζει τη γη. Φαίνεται ότι το σφράγισμα των 144.000 είναι μια βαθμιαία διαδικασία, αρχίζοντας με λίγους και συνεχίζοντας μέχρι να συμπληρωθεί ο αριθμός. Όταν το σφράγισμα ολοκληρωθεί οι τέσσερις άγγελοι θα αφήσουν ελεύθερους “τους τέσσερις ανέμους... στις τέσσερις γωνίες της γης” που θα καταστρέψουν “τη γη και τη θάλασσα και τα δέντρα” (Αποκάλυψη 7:1-3).

Το επόμενο ερώτημα είναι, ο αριθμός 144.000 είναι ένας κυριολεκτικός ή συμβολικός αριθμός; Από τη στιγμή που η Αγία Γραφή δεν το ξεκαθαρίζει κάθε άποψη αποτελεί απλή εικασία. Αφενός, φαίνεται να είναι ένας συμβολικός αριθμός, το πολλαπλάσιο του 12 επί 12 επί 1000. Αυτό μας θυμίζει τις 12 φυλές, των οποίων τα ονόματα είναι γραμμένα στους 12 πυλώνες της Νέας Ιερουσαλήμ και τους 12 αποστόλους, των οποίων τα ονόματα είναι γραμμένα στα 12 θεμέλια της πόλης (Αποκάλυψη 21:12,13).

Αφετέρου, είναι πιθανόν ο Θεός να έχει κάνει ένα είδους ‘συμφωνίας’ με τον Σατανά ώστε να ετοιμάσει, ο Θεός, 144.000 ανθρώπους με Χριστόμορφο χαρακτήρα για να σφραγιστούν και να παραμείνουν πιστοί χωρίς να συμβιβαστούν, παρά τις δοκιμασίες και τους πειρασμούς της μεγάλης θλίψης. Αυτή η περίπτωση μας θυμίζει τον διάλογο του Θεού με τον Σατανά για τον Ιώβ στα δύο πρώτα κεφάλαια του βιβλίου του Ιώβ.²² Είτε είναι κυριολεκτικός, είτε συμβολικός αριθμός, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι οι 144.000 δεν είναι οι μόνοι που θα σωθούν. Αποτελούν μια ξεχωριστή ομάδα που ζει στις τελευταίες ώρες της ιστορίας της γης και όπως θα δούμε παρακάτω υπάρχει και “ένα μεγάλο πλήθος” που επίσης θα σωθεί.

Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΩΝ 144.000

Στην Αποκάλυψη 14:3,4 βρίσκουμε ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά των 144.000: “Οι 144.000, που ήσαν αγορασμένοι από τη γη. Αυτοί είναι εκείνοι που δεν μολύνθηκαν με γυναίκες· επειδή είναι παρθένοι”. Η γυναίκα στον προφητικό λόγο συμβολίζει το λαό του Θεού (ή όσους ισχυρίζονται ότι είναι ο λαός του Θεού, βλ. 12:1,2 *Η Γυναίκα*). Μπορεί να είναι αγνή και ενάρετη, όπως στην Αποκάλυψη 12:1-6²³ ή μπορεί να είναι μια ανήθικη πόρνη, όπως στην Αποκάλυψη 17.²⁴ Μια παρθένα γυναίκα δεν έχει διαπράξει πορνεία ή μοιχεία και το πλαίσιο της Αποκάλυψης 14 δείχνει ότι οι 144.000 δεν έχουν διαπράξει πνευματική πορνεία.

Υπάρχουν δυο πολύ σημαντικές περικοπές στην Αποκάλυψη που αναφέρονται στην πνευματική πορνεία. Στην Αποκάλυψη 2:20 η εκκλησία στα Θυάτεια επικρίνεται: “επειδή αφήνεις τη γυναίκα, την

²¹ Άγγελοι φαίνονται να πετούν στο μέσον του ουρανού (8:13, 14:6), να κατεβαίνουν από τον ουρανό (10:1, 14:7, 18:1, 20:1), να βγαίνουν από το ναό (14:15) και να στέκονται στον ήλιο (19:17), αλλά πουθενά αλλού δεν φαίνονται να έρχονται από τον ανατέλλοντα ήλιο. Όταν η Αποκάλυψη κάνει αναφορά στην κατεύθυνση προς την ανατολή, η λέξη ‘ανατολή’ χρησιμοποιείται μόνη της, χωρίς τη λέξη ‘ήλιος’, όπως στην Αποκάλυψη 21:13 “Προς ανατολάς, πυλώνες τρεις”. Το μοναδικό εδάφιο στην Αποκάλυψη που οι δύο λέξεις χρησιμοποιούνται μαζί βρίσκεται στην Αποκάλυψη 16:12 “Και ο έκτος άγγελος ξέχυσε τη φιάλη του επάνω στον μεγάλο ποταμό, τον Ευφράτη, και το νερό του ξεράθηκε, για να ετοιμαστεί ο δρόμος των βασιλιάδων, αυτών από ανατολάς του ήλιου”. Η περιγραφή αυτή αναφέρεται στην επιστροφή του Χριστού με τις στρατιές του ουρανού (βλ. 16:12 *Οι βασιλείς από ανατολάς*). Σύμφωνα με το Ματθαίον 24:30 πρόκειται για μια διαδικασία και όχι για ένα γεγονός, που ξεκινά στην αρχή με την εμφάνιση του σημείου του Υιού του ανθρώπου, συνεχίζει με τον θρήνο των εθνών και τελειώνει με την επιστροφή του Χριστού πάνω στα σύννεφα.

²² Βλ. Παράρτημα 8 για μια μελέτη αναφορικά με τη μεγάλη διαμάχη στο βιβλίο του Ιώβ.

²³ Επιπλέον παραδείγματα περιλαμβάνουν τις περικοπές Ιερεμίας 6:2, Ησαΐας 54:1-6, Εφεσίους 5:22-33.

²⁴ Επιπλέον παραδείγματα περιλαμβάνουν τις περικοπές Ιεζεκιήλ 23 και Ωσηέ 3:1-5.

Ιεζάβελ, που λέει τον εαυτό της προφήτισσα, να διδάσκει και να πλανάει τους δούλους μου στο να πορνεύουν και να τρώνε ειδωλόθυτα". Η Ιεζάβελ συμβολίζει τη μεγάλη αποστασία της παπικής εκκλησίας στον Μεσαίωνα (βλ. 2:18-20 *Αφήνεις την Ιεζάβελ*). Αυτή η περικοπή τονίζει τις ψεύτικες διδασκαλίες και τα δόγματα που παρασύρουν τους ανθρώπους σε λατρεία ψεύτικων θεών εν ονόματι της λατρείας του αληθινού Θεού.

Στο κεφάλαιο 17 η πνευματική πορνεία στο τέλος του κόσμου συμβολίζεται με μια "μεγάλη πόρνη, που κάθεται επάνω στα πολλά νερά" (Αποκάλυψη 17:1). Όπως και οι 144.000 η πόρνη έχει ένα όνομα γραμμένο στο μέτωπό της, αλλά πρόκειται για όνομα βλασφημίας: "Μυστήριο, η μεγάλη Βαβυλώνα, η μητέρα των πορνών και των βδελυγμάτων της γης" (Αποκάλυψη 17:5). Προφανώς αυτή η γυναίκα συμβολίζει τη Ρώμη.²⁵ Η Ρώμη όμως δεν είναι η μοναδική πόρνη: Ένα από τα ονόματα της γυναίκας είναι "η μητέρα των πορνών", είναι ολοφάνερο συνεπώς ότι έχει και θυγατέρες. Ο άγγελος εξηγεί στον Ιωάννη: "Έλα, θα σου δείξω την κρίση της μεγάλης πόρνης... μαζί με την οποία πόρνευαν οι βασιλιάδες της γης" (Αποκάλυψη 17:1,2). Εδώ τονίζονται οι ανάρμοστες πολιτικές σχέσεις που χαρακτηρίζουν την αποστάτισσα εκκλησία.

Από τις παραπάνω δύο περικοπές παρατηρούμε ότι πνευματική πορνεία είναι να πιστεύει κάποιος στις διδασκαλίες, να συμμετέχει στις τελετές των ψεύτικων θεών και να είναι μέλος ενός ψεύτικου θρησκευτικού συστήματος που εκμεταλλεύεται την πολιτική εξουσία ("οι βασιλιάδες της γης") για να επιτύχει τους σκοπούς του. Το σύστημα του θηρίου στην Αποκάλυψη 13 έχει παρόμοια χαρακτηριστικά, χρησιμοποιεί ψεύτικες διδασκαλίες και πολιτικές συμμαχίες για να πλανήσει τον κόσμο, να εκδιώξει τα παιδιά του Θεού. Οι ψεύτικες διδασκαλίες και ο έλεγχος της πολιτικής εξουσίας είναι πολύ δελεαστικά και προκαλούν εθισμό, αποκαλούνται το "χρυσό ποτήρι που είναι γεμάτο από βδελύγματα και ακαθαρσίες της πορνείας της" και "μέθυσαν αυτοί που κατοικούν στη γη από το κρασί της πορνείας της" (Αποκάλυψη 17:4,2).

Οι 144.000 δεν συμμετέχουν σε αυτού του είδους την πνευματική πορνεία, είναι με αυτή την έννοια παρθένοι, που σημαίνει ότι δεν έχουν σχέση με τη Βαβυλώνα. Ουσιαστικά στο κεφάλαιο 14 τους βλέπουμε να αναγγέλλουν την πτώση της Βαβυλώνας,²⁶ προειδοποιώντας τον κόσμο να μη διαπράξει πορνεία μαζί της: "έπεσε, έπεσε η Βαβυλώνα, η μεγάλη πόλη· επειδή, από το κρασί του θυμού της πορνείας της πότισε όλα τα έθνη" (Αποκάλυψη 14:8). Το μήνυμα αυτό επαναλαμβάνεται και στο κεφάλαιο 18 με ακόμη περισσότερη δύναμη, εκεί απεικονίζονται ως "έναν άγγελο που κατέβαινε από τον ουρανό, ο οποίος είχε μεγάλη εξουσία· και η γη φωτίστηκε από τη δόξα του. Και έκραξε δυνατά με ισχυρή φωνή, λέγοντας, 'έπεσε, έπεσε η Βαβυλώνα η μεγάλη, και έγινε κατοικητήριο δαιμόνων, και φυλακή για κάθε ακάθαρτο πνεύμα'" (Αποκάλυψη 18:1,2).²⁷ Αυτή είναι και η τελευταία έκκληση του Θεού προς τον λαό Του να φύγει από τη Βαβυλώνα. "Και άκουσα μια άλλη φωνή από τον ουρανό, που έλεγε: Βγείτε έξω απ' αυτή, ο λαός Μου, και μη συγκοινωνήσετε στις αμαρτίες της, και μην πάρετε από τις πληγές της" (Αποκάλυψη 18:4).

Όσο απίστευτο και αν φαίνεται, υπάρχουν πολλοί άνθρωποι που βρίσκονται στη Βαβυλώνα και αποκαλούνται ο λαός του Θεού ("βγείτε έξω απ' αυτή, ο λαός Μου"). Είναι άνθρωποι που αγαπούν τον Θεό, που θέλουν να Τον υπηρετούν, αλλά που πλανήθηκαν ή 'δελεάστηκαν' (Αποκάλυψη 2:20) στο να λατρεύουν είδωλα εν ονόματι του Θεού. Ο Θεός, μέσω των 144.000 αγγελιοφόρων Του, θα τους καλέσει

²⁵ "Η γυναίκα που είδες, είναι η μεγάλη πόλη, που έχει βασιλεία επάνω στους βασιλιάδες της γης" (Αποκάλυψη 17:18). Η Ρώμη είναι η μόνη πόλη που είναι επίσης και εκκλησία (συμβολίζεται από την πόρνη), στη διάρκεια του Μεσαίωνα βασίλευε υπό των βασιλιάδων της γης και σύμφωνα με την προφητεία της Αποκάλυψης 17 θα το ξανακάνει. Επιπλέον, "τα επτά κεφάλια (του θηρίου που κάθεται η γυναίκα) είναι επτά βουνά όπου επάνω τους κάθεται η γυναίκα" (εδ. 9). Από την αρχαιότητα η Ρώμη είναι γνωστή ως η πόλη που είναι χτισμένη επάνω σε επτά βουνά. Τέλος, το θηρίο στο οποίο κάθεται η γυναίκα είναι σχεδόν πανομοιότυπο με το θηρίο από τη θάλασσα στην Αποκάλυψη 13, που συμβολίζει τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία του Μεσαίωνα.

²⁶ Στο κεφάλαιο 14 παρουσιάζεται το Αρνίο μαζί με τους 144.000. Αφού περιγράφεται ο χαρακτήρας τους (Αποκάλυψη 14:1-5) παρουσιάζεται το τελευταίο μήνυμα του Θεού στον κόσμο (το μήνυμα των τριών αγγέλων στην Αποκάλυψη 14:6-12). Η αναφορά των 144.000 μετά το μήνυμα των τριών αγγέλων υποδηλώνει ότι εκείνοι θα μεταδώσουν το μήνυμα.

²⁷ Το μήνυμα στην Αποκάλυψη 18 είναι το ίδιο με αυτό του κεφαλαίου 14, που μεταδίδεται από τους 144.000, υποδηλώνοντας ότι οι 144.000 κηρύττουν και τα δυο μηνύματα. Το θέμα αυτό θα αναπτυχθεί περισσότερο στα κεφάλαια 11 και 14.

να βγουν από τη Βαβυλώνα. Είναι αξιοσημείωτο ότι η λέξη “βγείτε” στο αρχαίο κείμενο (*εξέλθατε*) έχει το νόημα της διακοπής μιας σεξουαλικής σχέσης.²⁸ Το μήνυμα απευθύνεται σε εκείνους που έχουν “μέσα” στην πόρνη, να “βγουν έξω” απ’ αυτή. Η έκκληση των 144.000 είναι τόσο συγκλονιστική ώστε “ένα μεγάλο πλήθος” θα βγει από τη Βαβυλώνα.

7:9,10 ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΛΗΘΟΣ

“Υστερα απ’ αυτά, είδα, και να, ένα μεγάλο πλήθος, το οποίο κανένας δεν μπορούσε να απαριθμήσει, από κάθε έθνος, και φυλές και λαούς και γλώσσες, οι οποίοι στέκονταν μπροστά στον θρόνο και μπροστά στο Αρνίο, ντυμένοι με λευκές στολές και έχοντας στα χέρια τους φοίνικες· και κρίζοντας με δυνατή φωνή, έλεγαν: Η σωτηρία είναι του Θεού μας, που κάθεται επάνω στον θρόνο, και του Αρνίου” (Αποκάλυψη 7:9,10).

Οι ερμηνείες σχετικά με την ταυτότητα του μεγάλου πλήθους δίστανται. Κάποιοι μελετητές υποστηρίζουν ότι είναι όλοι όσοι έχουν σωθεί στη διάρκεια ολόκληρης της ιστορίας της ανθρωπότητας. Ωστόσο, στο εδάφιο Αποκάλυψη 7:14 ο άγγελος λέει ξεκάθαρα ότι **“αυτοί είναι εκείνοι που έρχονται από τη μεγάλη θλίψη”**. Η αναφορά γίνεται στη ‘μεγάλη θλίψη’ και όχι γενικά στη θλίψη που μαστίζει τον κόσμο τόσους αιώνες από την αρχή της αμαρτίας. Η μεγάλη θλίψη που αναφέρεται στην Αγία Γραφή βρίσκεται στον Δανιήλ 12:1: “και θα είναι καιρός θλίψης,²⁹ που ποτέ δεν έχει γίνει αφότου υπήρξε έθνος, μέχρις εκείνον τον καιρό· και κατά τον καιρό εκείνο ο λαός σου θα διασωθεί.” Αυτή η μεγάλη θλίψη θα συμβεί ακριβώς πριν την επιστροφή του Χριστού, η θλίψη από την οποία θα εξέλθει το μεγάλο πλήθος.

Άλλοι μελετητές θεωρούν ότι το μεγάλο πλήθος ταυτίζεται με τους 144.000³⁰ και ότι ο Ιωάννης πρώτα άκουσε ένα συμβολικό αριθμό (Αποκάλυψη 7:4) και μετά είδε το κυριολεκτικό πλήθος (Αποκάλυψη 7:9).³¹ Ωστόσο τα εδάφια στα κεφάλαια 14 και 18 που εξετάσαμε νωρίτερα, δείχνουν ξεκάθαρα ότι υπάρχουν δυο ομάδες ανθρώπων στο τέλος του κόσμου: Ο λαός του Θεού που βρίσκεται στη Βαβυλώνα, που έχει διαπράξει πνευματική πορνεία, αλλά καλείται να βγει έξω απ’ αυτήν (Αποκάλυψη 18:1-4), και οι 144.000 που είναι παρθένοι και δεν έχουν βρεθεί ποτέ στη Βαβυλώνα και καλούν το μεγάλο πλήθος να βγει από αυτήν. Η λέξη στο αρχαίο κείμενο που χρησιμοποιείται για να δείξει την καταγωγή τους³² υποδηλώνει επίσης τον διαχωρισμό μεταξύ των δύο ομάδων – οι 144.000 είναι σφραγισμένοι από “κάθε φυλή των

²⁸ Η λέξη *εξέλθατε*, είναι το αντίθετο του ρήματος εισέρχομαι, το οποίο χρησιμοποιείται στην Αγία Γραφή για να δηλώσει τη σεξουαλική πράξη, π.χ. “Ο Σαμψών... είδε μια γυναίκα πόρνη, και μπήκε (εισήλθεν) μέσα σ’ αυτή” (Κριτές 16:1).

²⁹ Η ίδια ακριβώς λέξη ‘θλίψη’ χρησιμοποιείται στην Αποκάλυψη 7:14 (μεγάλη θλίψη), στον Δανιήλ 12:1 (καιρός θλίψης) και στο Ματθαίον 24:21 (μεγάλη θλίψη).

³⁰ Βλέπε για παράδειγμα Stefanovic, *Revelation of Jesus Christ* 2002 Andrews University Press σελ. 264-271, “Δεν αποτελούν μια εκλεκτή ομάδα του λαού του Θεού ξεχωρισμένοι από το μεγαλύτερο πλήθος που τους έχουν δοθεί ειδικά προνόμια... στη Βασιλεία του Θεού δεν υπάρχουν κλίκες και ιεραρχίες.” Το παραπάνω παραβλέπει το γεγονός ότι μέσα στην εκκλησία του Θεού τα διάφορα μέλη έχουν διαφορετικούς ρόλους, με διάφορα πνευματικά χαρίσματα, με μερικά μέλη κατέχουν θέσεις ευθύνης όπως πρεσβύτεροι και διάκονοι. Οι 144.000 δεν είναι μια ουράνια κλίκα, αλλά μια ομάδα με έναν ιδιαίτερο ρόλο την περίοδο της μεγάλης θλίψης. Ωστόσο, μόλις το μεγάλο πλήθος βγει από τη Βαβυλώνα δεν θα υπάρχει πλέον καμία διαφοροποίηση μεταξύ των δύο ομάδων. Στην ανάσταση (Αποκάλυψη 20:4) η μόνη ιδιαίτερη μνεία γίνεται για “τις ψυχές των αποκεφαλισμένων εξαιτίας της μαρτυρίας του Ιησού”.

³¹ Υπάρχουν κάποιες περιπτώσεις στις οποίες ο Ιωάννης χρησιμοποιεί ένα τρόπο συγγραφής όπου πρώτα παρουσιάζει το θέμα προφορικά και μετά το παρουσιάζει οπτικά. Παραδείγματα αυτής της συγγραφής βρίσκονται στην Αποκάλυψη 1:10-13, 5:5,6, 21:9,10. Ωστόσο, στις περισσότερες περιπτώσεις ο Ιωάννης είτε ακούει πρώτα κάτι και δεν βλέπει τίποτε ή βλέπει κάτι άσχετο. Κάποιες φορές, πρώτα βλέπει και μετά ακούει. Γενικά δεν υπάρχει κάποιο επαναλαμβανόμενο πρότυπο που να είναι ιδιαίτερα ξεκάθαρο ή να έχει μια συνέπεια τέτοια που να αποτελεί βάση ερμηνείας. (Βλ. για παράδειγμα Αποκάλυψη 4:1, 5:11,13, 8:13, 9:13, 10:4,8, 11:12, 12:10, 14:1,2,13,14, 16:1,5,7, 18:1,4, 19: 1,6, 21:2,3, 22:8).

³² Βλέπουμε επίσης ότι η περιγραφή της καταγωγής τους τονίζει τη διαφορά ανάμεσα στις δυο ομάδες. Οι 144.000 προέρχονται από τις φυλές Ισραήλ, ενώ το μεγάλο πλήθος προέρχεται από **“κάθε έθνος και φυλές και λαούς και γλώσσες”** (Αποκάλυψη 7:9). Με άλλα λόγια, η καταγωγή των 144.000 περιορίζεται στις φυλές Ισραήλ και όχι σε όλα τα έθνη, ενώ η καταγωγή του μεγάλου πλήθους τονίζει την οικουμενικότητα.

γιων Ισραήλ” (Αποκάλυψη 7:4), ενώ το μεγάλο πλήθος είναι “από κάθε έθνος και φυλές και λαούς και γλώσσες” (Αποκάλυψη 7:9).

Παρόλο που γίνεται ένας διαχωρισμός μεταξύ των δύο ομάδων τη στιγμή που οι 144.000 κάνουν έκκληση για έξοδο από τη Βαβυλώνα, ο διαχωρισμός αυτός δεν παραμένει. Το μεγάλο πλήθος θα βγει από τη Βαβυλώνα και θα ενωθεί με τους 144.000 και μαζί με πίστη θα “στέκονται επάνω στη γυάλινη θάλασσα” “μπροστά στον θρόνο”, περιμένοντας να ολοκληρωθούν οι τελευταίες πληγές και να έρθει ο Χριστός (βλ. Αποκάλυψη 15:2-7).

Το κεφάλαιο τελειώνει με μια αναφορά στην ένδοξη αιώνια κληρονομιά εκείνων που **“έρχονται από τη μεγάλη θλίψη και έπλυναν τις στολές τους, και τις λεύκαναν στο αίμα του Αρνίου”** (Αποκάλυψη 7:14). Υπέφεραν από πείνα, δίψα και τα καύματα του ήλιου (Αποκάλυψη 7:16). Έχουν νικήσει “ενάντια στο θηρίο και ενάντια στην εικόνα του κι ενάντια στο χάραγμά του, και ενάντια στον αριθμό του ονόματός του” (Αποκάλυψη 15:2) και τελικά αντικρίζουν Εκείνον, τον οποίο περιμένουν. Ακριβώς όπως το πλήθος στην Ιερουσαλήμ καλωσόρισε τον Ιησού με “κλαδιά από τις φοινικιές” (Ιωάννην 12:13). Παρομοίως και το μεγάλο πλήθος έχει **“στα χέρια του φοινικιές”** και φωνάζουν θριαμβευτικά: **“Η σωτηρία είναι του Θεού μας, που κάθεται επάνω στον θρόνο, και του Αρνίου”**, καθώς καλωσορίζουν τον Ιησού Χριστό την ημέρα της επιστροφής Του. “Δεδομένου ότι, ο ίδιος ο Κύριος θα κατέβει από τον ουρανό με πρόσταγμα, με φωνή αρχαγγέλου και με σάλπιγγα Θεού, κι... εμείς που ζούμε, όσοι απομένουμε, θα αρπαχτούμε μαζί τους με σύννεφα σε συνάντηση του Κυρίου στον αέρα· κι έτσι, θα είμαστε πάντοτε μαζί με τον Κύριο” (Α΄ Θεσσαλονικείς 4:16,17). Τότε **“το Αρνίο, που είναι ανάμεσα στον θρόνο, θα τους ποιμάνει, και θα τους οδηγήσει σε ζωντανές πηγές νερών· και ο Θεός θα εξαλείψει κάθε δάκρυ από τα μάτια τους”** Αποκάλυψη 7:17.